

SLOVENSKI JEZIK, 5. razred

13. TEDEN (9.–12. 2. 2021)

V tem tednu boste **obnavljali strokovno besedilo**.

Pri različnih besedilih si oblikujete **preglednico** ali **miselni vzorec**, ki vam je v pomoč za obnovo besedila in tudi tokrat boste **po prebranem besedilu oblikovali miselni vzorec**. Ta mora biti narejen natančno, saj strokovna besedila vsebujejo veliko pomembnih podatkov.

Kako beremo strokovna besedila?

1. Preletimo besedilo. → Pozorni smo na naslov, podnaslove, avtorja, nebesedne dele (slike, zemljevidi ...).
2. Podrobno preberemo besedilo. (Po potrebi večkrat.)
3. Izpišemo bistvene podatke, ki jih uredimo v miselni vzorec.
4. Kdaj besedilo razumemo?
 - kadar po branju lahko s svojimi besedami povemo, o čem govori + kaj o tem pove (besedilo povzamemo)
 - kadar prepoznamo, čemu je besedilo nastalo

- ✓ Preberi strokovna besedila.
- ✓ Za vsako besedilo posebej oblikuj natančen miselni vzorec v zvezek.

Vse miselne vzorce boš potreboval/-a pri opravljanju kolesarskega izpita!

Vožnja s kolesom

KJE SE LAHKO VOZIMO S KOLESOM?

- **Po kolesarski poti**, ki je ločena od drugega prometa. Vozimo po desnem robu.
- **Po kolesarski stezi**, ki je z robnikom ločena od prometnega pasu, po katerem vozijo motorna vozila. Kolesarske steze so lahko enosmerne ali dvosmerne. Vozimo v predpisani smeri vožnje.
- **Po kolesarskem pasu ob vozišču**, ki je s črto ločen od prometnega pasu. Tudi tu moramo biti pozorni na vozila, ki zavijajo in nam sekajo pot.
- Če kolesarska pot ali steza nista na voljo, vozimo **po desnem robu vozišča**, ne več kot en meter od roba. Pri vožnji nikoli ne sekamo ovinkov, saj nam lahko ravno takrat kdo pripelje nasproti.

Med vožnjo moraš biti pozoren na pešce, ki lahko s pločnika ali z avtobusa stopijo na kolesarsko stezo. Ravno tako pazi na vozila, ki se s stranske ceste vključujejo na glavno cesto, ter na vozila, ki zavijajo z glavne ceste na stransko cesto in ti sekajo pot.

V takšnem primeru upočasni vožnjo in spremljaj, ali te je voznik opazil. Šele ko si prepričan, da te vidi, nadaljuj vožnjo. V nasprotnem primeru raje počakaj.

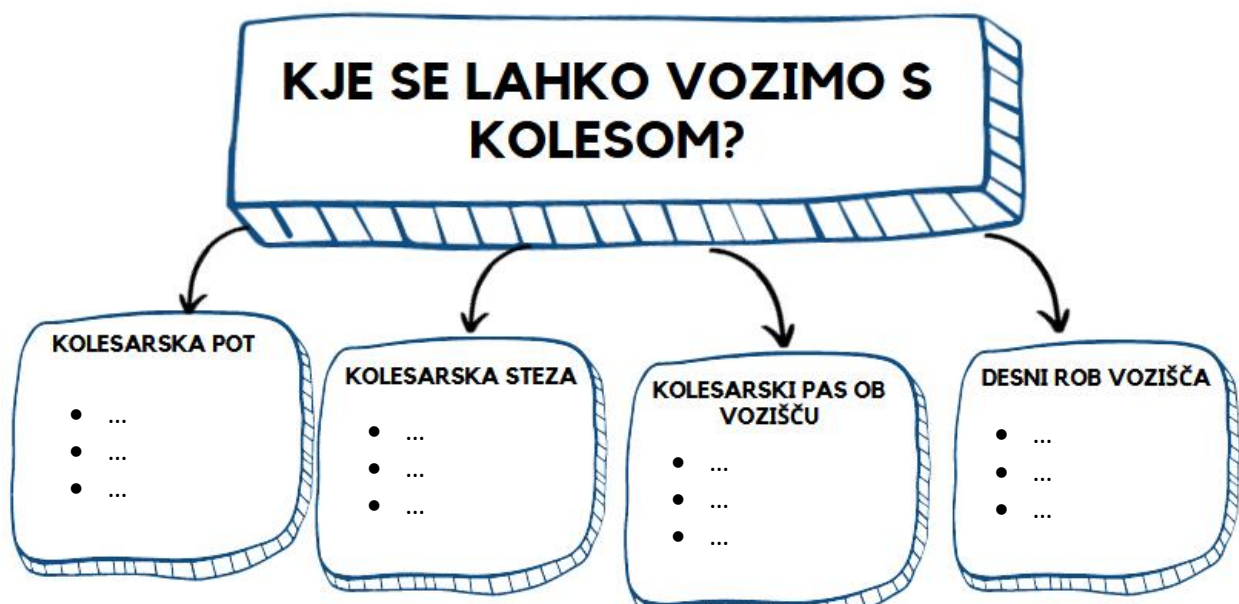

Če kolesarimo po območju za pešce in območju umirjenega prometa, moramo biti zelo previdni glede pešcev. Hitrost naše vožnje ne sme biti večja od hitrosti pešcev.

Pri kolesarjenju upoštevamo prometne znake in označbe na vozišču. Vožnja po pločniku ni dovoljena, saj je ta namenjen pešcem.

POMOČ:

VOŽNJA S KOLESOM

Prečkanje ceste

NA PREHODU ZA PEŠCE

Če prečkamo cesto na prehodu za pešce, moramo sestopiti s kolesa in ga potiskati ob sebi. Kadar je na prehodu veliko pešcev, se pomaknemo na rob prehoda, da jih ne oviramo.

Gotovo obstaja še kak drug način, kako priti čez cesto. Le zakaj nisem pogledal v priročnik!

NA PREHODU ZA KOLESARJE

Prek prehoda za kolesarje se lahko peljemo.

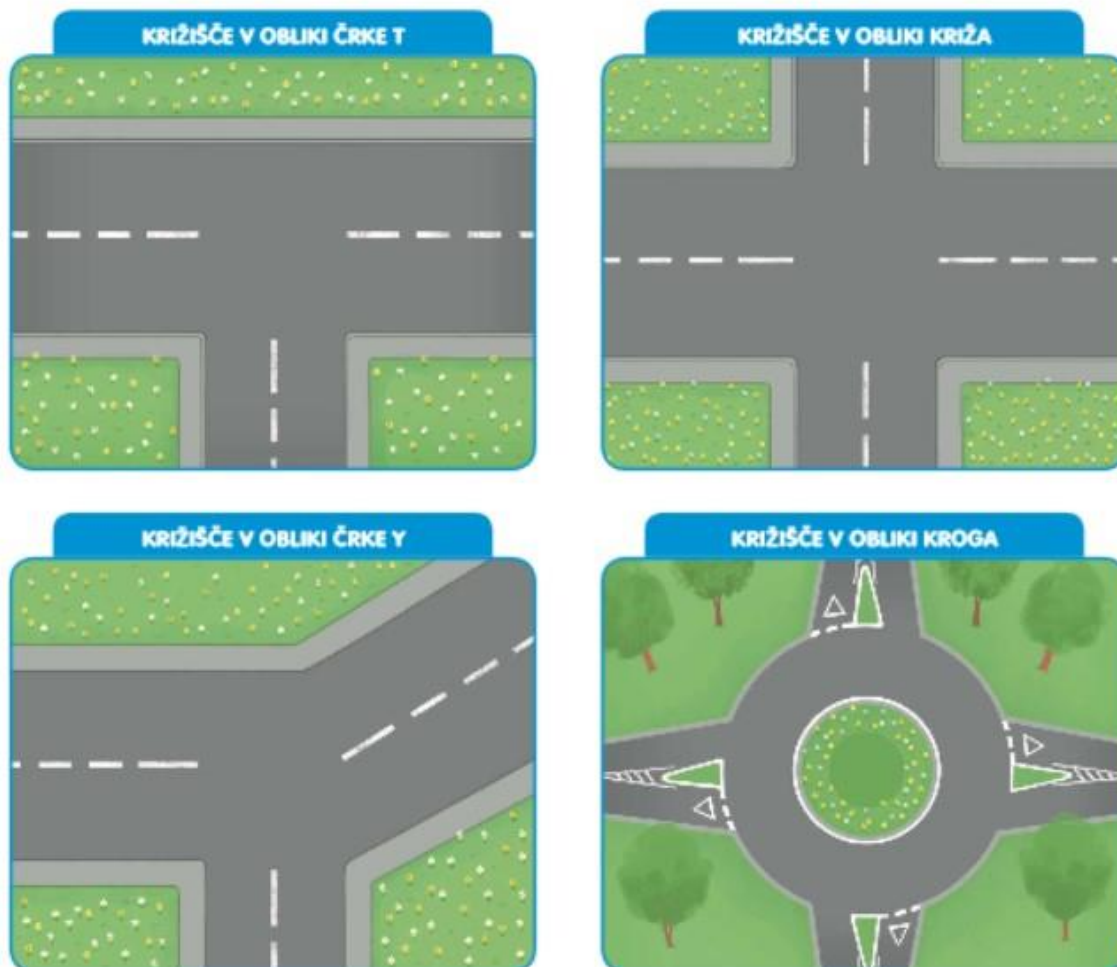

Preden prečkaš cesto, se prepričaj, da je prosta in jo boš lahko varno prečkal. Če je na prehodu semafor, se prepričaj, da na njem gori zelena luč.

Vrste križišč in njihova ureditev

V križiščih se združi ali seka več cest. Ker se poti križajo, hitreje pride do prometne nesreče. Tudi ko imamo prednost, moramo biti pri vožnji skozi križišče pozorni na druge udeležence v prometu. Ne smemo se zanašati na ostale, da ne bodo napravili napake.

OBLIKE KRIŽIŠČ

Promet v križiščih poteka po točno določenih pravilih.

Poznamo različne vrste križišč:

- 1 križišče enakovrednih cest (vse ceste so enakovredne, prometnih znakov ni)
- 2 križišče, kjer je promet urejen s prometnimi znaki
- 3 križišče, kjer promet urejajo semaforji
- 4 križišče, kjer promet ureja policist (to se zgodi samo v izjemnih primerih, npr. ob prometni nesreči ali v primeru povečanega prometa, ko prihaja do zastojev)

KRIŽIŠČE, KJER JE PROMET UREJEN S PROMETNIMI ZNAKI

Pred vstopom v križišče smo na pravila vožnje opozorjeni s prometnimi znaki. Če stojijo pred nami prometni znaki, desno pravilo ne velja več (izjema je križišče, kjer prednostna cesta zavija).

V križiščih, kjer je promet urejen s prometnimi znaki, upoštevamo pravilo srečanja.

Znaka, ki nam dajeja prednost:

Prednostna cesta

Križišče prednostne in neprednostne ceste

Znaka, ki nam odvzema prednost:

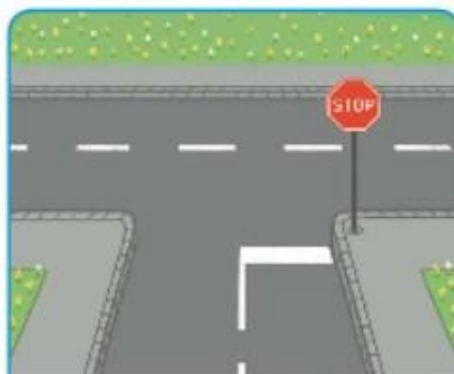
Križišče s prednostno cesto

Ustavi

Ko se približujemo križišču, zmanjšamo hitrost in preverimo, ali je pot prosta. Pri znaku ali črtkani črti ustavimo v primeru, da križišče ni prazno in moramo dati prednost udeležencem, ki vozijo po prednostni cesti.

Znak "ustavi" stoji v nepreglednih in nevarnih križiščih. Pred znakom ali neprekinjeno črto moramo obvezno ustaviti, tudi če v križišču ni drugih vozil.

VIRI IN LITERATURA:

- <https://folio.rokus-klett.si/?credit=KOLO&pages=i>
- C. Marijanca: Radovednih pet. Z glavo na kolo: priročnik za pripravo na kolesarski izpit. Ljubljana: Rokus Klett. 2018.
- <https://www.canva.com>